

Indhold

1	Indledning.....	2
2	Metode.....	3
3	Udviklingspsykologiske teorier.....	3
3.1	Grundelementerne i Eriksons teori.....	4
3.2	Adolescensen.....	6
4	Det æstetiske felts betydning for unges identitetsudvikling..	9
4.1	Musik og æstetik.....	13
4.2	At skabe sig – selv.....	14
5	Musik og identitetsdannelse.....	16
5.1	Det sociale rum for musik.....	21
6	Konklusion.....	24
7	Litteratur.....	26

Indledning

Denne opgave tager sit udspring i det faktum, at unge ifølge dr.phil.Kristen Drottners undersøgelser er blevet brugere af musik som værende identitetsskabende. Musik er blot en del af hele den æstetiske dimension, som sociologen Thomas Ziehe hævder, unge bruger mere end nogensinde før. Hvorfor gør de det? Er det et opbrud mod det senmoderne samfunds fragmentering, som giver den unge et uoverskueligt udvalg af muligheder og skaber en usikker identitetsdannelse? Hermed mener jeg, at den unge spørger sig selv: Hvem er jeg, og hvem vil jeg gerne være? Dette er i og for sig ikke dårlige overvejelser, men den unge har konstant en fornemmelse af, at alt kunne være anderledes. Dette gør mange unge grænsesøgende og eksperimenterende. Sociologen Hermann Giesecke vil sige, at samfundet fratager de unge alt ansvar, for lige meget hvad de vælger af indhold i deres liv, kan det aldrig gå galt¹. Samfundet samler dem op, inden det kommer så vidt. Denne ansvarsløshed har været med til at sætte ungdomslivet op på en piedestal som værende det liv, man skal stræbe efter at leve for at have et godt liv.

Men er der tale om virkelighedsflugt fra de unges side, når det æstetiske spiller så stor en rolle i deres liv, eller er denne dimension netop med til at skabe helhed i den unges selv billede og hjælpe denne igennem puberteten?

Da opgaven som nævnt ovenfor tager sit udspring i musik, er jeg kommet frem til følgende problemstilling:

*Hvordan spiller musik ind i unges personlige og sociale identitetsudvikling
med særligt henblik på puberteten?*

Grunden til at jeg lægger særlig vægt på puberteten er, at jeg i praktikperioder har stødt på unge i puberteten, som enten ikke har været motiverede for musik, har været hæmmede af generthed i forhold til at udtrykke sig musikalsk eller har givet deres meget personlige udtryk i forbindelse med sang og spil. Et eksempel er en dreng i 8.klasse, som havde et positivt musikalsk selv billede. En del af hans identitet lå i, at han oplevede sig selv som værende god til at spille guitar, fordi han af kammerater og lærer var blevet bekræftet heri. Hans faktuelle færdigheder i guitar spil var meget basale, dvs. han kunne nogle grundakkorder, men grundet den positive spejling havde han alligevel opbygget en selv tillid indenfor guitar spil.

Ligeledes har jeg oplevet negative situationer, hvor eleverne ikke har været motiverede for musik, fordi de ikke har følt, at musikken havde nogen relevans for dem.

¹ Opdragelsens endeligt (2000)

1 Metode

For at undersøge min problemstilling til bunds, vil jeg i første del af opgaven undersøge og bruge psykologen Erik H. Eriksons udviklingspsykologiske teori for at finde ud af, hvad identitet og identitetsudvikling er, set i forhold til puberteten (adolsensen).

Herefter vil jeg finde ud af, hvad æstetik er, hvad den æstetiske dimension indebærer og hvordan den gør sig gældende i forbindelse med unges identitetsdannelse i puberteten. Herunder vil jeg komme ind på det, der kendetegner æstetiske læreprocesser; ikke fordi jeg vil gå dybt ind i læringsbegrebet, men fordi jeg mener, man udvikler sin identitet gennem læring.

Denne argumentation vil jeg så yderligere præcisere ved at inddrage musik som identitetsskabende og identitetsudviklende faktor.

Jeg vil afslutte min opgave med at sammentrække de forskellige faglige og psykologiske teorier for at give et bud på en løsning af min problemformulering. Afslutningsvis vil jeg perspektivere min samlede analyse til folkeskolens musikundervisnings formål.

2 Litteratur

Musikalsk Læring, Kirsten Fredens og Elsebeth Kirk 2001, Nordisk Forlag A/S

Musik og Identitet, Even Ruud 1997, Universitetsforlaget

Udviklingspsykologiske Teorier, Espen Jerlang (1986) 2002, Nordisk Forlag A/S

At skabe sig – selv, Kristen Drotner (1991) 1995, Gyldendal

Den praktiske musiske dimension, artikel: Den estetiske erkjennelsen, Hansjörg Hohr 1999, kvan 53

Perspektiver på Æstetiske Læreprocesser, Kristian Pedersen og Hansjörg Hohr 1996, Dansk lærerforeningen

Fælles Mål for musik og for musik som valgfag on-line

www.faellesmaal.uvm.dk/fag/Musik

Folkeskolens formålsparagraf on-line www.uvm.dk/grundskolen

Musikundervisning set fra elevens synspunkt, Benny Andersen Emmery 2001, Kandidatopgave i musik, Danmarks Pædagogiske Universitet

Barndomspsykologi, Dion Sommer 1996, Hans Reitzels Forlag A/S

Den Nye Psykologihåndbog, Mogens Brørup et al 2000, Gyldendal

Opdragelsens endeligt, Hermann Giesecke 2000, Gyldendal